

Un besavi taper de novel·la

Rafel Nadal presenta "Quan en dèiem xampany" amb una visita a dos edificis de Cassà de la Selva

CASSÀ DE LA SELVA | D. BONAVENTURA

Una saga familiar de la indústria tapera queda novel·lada a "Quan en dèiem xampany". Rafel Nadal presenta el llibre envoltat de fardells de suro. Joan Puig i Jaume Nadal, directius de Francisco Oller. Rafel Nadal a l'ajuntament de Cassà, amb l'alcalde, Enric Bagué.

Un petit taller de taps de suro de Cassà de la Selva, que va quedar arruïnat a finals del segle XIX per la plaga de la fil·loxera, va acabar donant lloc a l'empresa que avui ostenta el primer lloc mundial en fabricació de taps de xampany, Francisco Oller.

L'antiga mansió familiar Can Xerric, feta construir a principis del segle XX per Joaquim Nadal i Angèle Oller, acull avui les oficines de l'Ajuntament de Cassà de la Selva.

L'escriptor Rafel Nadal, autor premi Josep Pla per *Quan érem feliços*, va voler visitar ahir aquestes dues referències de la geografia urbana de Cassà de la Selva, i reminiscències d'una experiència vital poc menys que èpica dels seus avantpassats, en la presentació a la premsa del seu nou llibre, *Quan en dèiem xampany* (Columna).

I és que, tant l'empresa Francisco Oller, com l'edifici que avui ocupa l'Ajuntament són ben presents a la novel·la *Quan en dèiem xampany*, reconstrucció molt ben documentada de la vida dels avantpassats de l'autor i, de passada, també d'una etapa de la història de Catalunya i de la història d'Europa.

"Totes les convulsions del segle XX són presents a través d'aquestes quatre generacions de la meva família", va explicar qui el proper dimecres dia 23 (18:30h) presentarà el llibre al Saló de Descans del Teatre Municipal de Girona, amb les intervencions de Jordi Basté, Josep Maria Fonalleras i Arturo San Agustín.

A la segona meitat del segle XIX, pràcticament tot Cassà de la Selva vivia del suro i, quan la indústria es va arruïnar per la mort de la vinya atacada per la fil·loxera, el besavi de Rafel Nadal, Francisco Oller, es va aventurar amb només 16 anys d'edat cap a França. Orfe de pare i de mare, va marxar sol, però va aconseguir reeixir i va fundar una fàbrica tapera a Reims, avui encara activa, juntament amb la fàbrica Francisco Oller de Cassà, presidides pel germà de l'escriptor, Jaume Nadal.

"Vaig quedar molt fascinat per la història del meu besavi i la dels seus fills. Les tres noies van ser dones molt poderoses per la seva època, especialment la meva àvia Angèle", va comentar Rafel Nadal, sense amagar un pertinent sentiment d'orgull per la capacitat emprenedora dels seus avantpassats.

Angèle Oller i Viader (1892 - 1993) va ser enviada pel seu pare, Francisco Oller i Martinell (1869 - 1941) de retorn a la vila natal de Cassà de la Selva a principis del segle XX, després que els alemanys, en plena Primera Guerra Mundial, destruïssin la fàbrica de Reims.

Angèle va reconstruir el taller arruïnat per donar lloc a la fàbrica Francisco Oller, abans situada al centre de la vila, avui silueta flamant i símbol de la productivitat en el polígon industrial de la carretera de Llagostera.

"D'alguna manera, Angèle representa per a mi la idea d'Europa; va ser una dona amb una independència i empenta més pròpies dels homes", diu Nadal.

Quan en dèiem xampany novel·la unes vides basant-se sobretot en l'abundant documentació epistolar que conserva la família. El llibre presenta altres protagonistes de caràcter, com les ties-àvies Yvonne i Helène.

Aquesta darrera va ser capaç de fugir de ben jove, abandonar la posició que tenia a Cassà de la Selva i, durant la Primera Guerra Mundial, creuar França per retrobar-se, contra la voluntat paterna, amb el seu amor a París. Va aconseguir casar-se i la parella va fundar a la ciutat de les Il·lums una fàbrica -com no podia ser d'altra manera- de taps, però aquesta no ha sobreviscut.

"Era una generació que anteposava l'empresa i la reconstrucció del país a la vida personal", diu Nadal.

La novel·la contraposa el món rude de la pela del suro i dels treballadors a la sofisticació de la societat francesa, mercat del producte final, el tap de xampany.

El llibre comença i acaba amb un simbòlic tap d'alta qualitat de la marca Francisco Oller, emblema de la continuïtat d'un projecte.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/cultura/2013/10/18/besavi-taper-novella/639644.html?utm_source=rss